

Az Ázsiai és Csendes-óceáni Térség Hetedik Nyelvészeti Diákolimpiája

2025. április 20. – május 4.

Feladatok

- Figyelmesen hallgasd meg és kövesd a felügyelők utasításait!
- A verseny öt órán át tart. A feladatsor öt feladatát összesen hét lapon találod. A feladatokat bármilyen sorrendben megoldhatod.
- A versenyhez nem használhatsz semmilyen elektronikai eszközt, kézzel írott vagy nyomtatott segédletet vagy egyéb külső forrást.
- Ha kérdésed van a feladatokkal kapcsolatban, kézfeltartással jelezd a felügyelőnek! A felügyelő a zsűrivel való konzultáció után fogja megválaszolni a kérdésedet.
- A megoldások leírásának szabályai:
 - A feladatléírást ne másold le!
 - Az egyes feladatok megoldásait írd külön-külön lapokra!
 - Ne írd a válaszlapon a hátdoldalára!
 - Minden egyes lapra írd rá a nevedet, a feladat számát és azt, hogy az adott lap az adott feladat levezetésének hanyadik lapja például:

Név	...
# feladat	5
# oldal	1 / 3

Név	...
# feladat	5
# oldal	2 / 3

Név	...
# feladat	5
# oldal	3 / 3

az ötödik feladat első/második/harmadik lapja a háromból.

Ha nem követed az utasításokat, előfordulhat, hogy a megoldásodat nem tudjuk azonosítani.

- Hacsak a feladatléírás nem rendelkezik másképp, le kell írnod a mintázatokat és szabályokat, amiket a megoldás során felismertél! Ha nem teszel így, a megoldásod nem kap teljes pontszámot.

A verseny feladatai nem publikálhatók, amíg a hivatalos APLO honlapon nem publikáltuk őket <https://aplo.asia>. A publikálásig ne hozd nyilvánosságra, ne terjeszd a feladatokat vagy tartalmukat!

1. Feladat (20 pont) Adott néhány szó misantlai totonak nyelven és magyar fordításaik. A hangsúlyos szótagot vesszővel jelöljük (´), pl. **a** → **á**, **i** → **í**.

číwiš	kő	qɔʔayá:t	gyomtalanított
kq:kčín	úriember	səpáp	meleg
kiʔɕu:ksyq:n	én megpuszillak téged	smaháʔ	menyét
kúčiʔ	kés	šnéχlah	ő lefogyott
li:wátqɔ	étel	stáχnɛ	zöld
ʔtɔqɔʔ	te megkevered (azt)	štini:tá:	csúnya
ʔukúk	lyuk	štóqɔ	te megvarrtad (azt)
múkskut	tűz	táku	nő
pá:kiš	marhahús	tapahánu:t	te elhaladtál
pá:ʔkq	comal	waní	ő megmondja (azt) (neki)
pa:pɔɔɕún	széles	wɪstá:	te eladod (azt)
pu:laqsɔχ	sós tamale	ʔiktačɔqɔ	én maradok
qe:ʔtún	zugszesz	ʔiqatq:ya:wá	én elhiszem

Jelöld a hangsúlyokat a következő misantlai totonak szavakban:

1. čj:ňju	nagyon	7. maqʔti:ʔ	ő megvette (azt) (neki)
2. čuču	ő megpirítja (azt)	8. paqəɕnqɔ:	te elveszted (azt)
3. ɕamqχ	seb	9. siksi	édes
4. ɕiyq	te nevettél	10. skitini:t	salsahuatē
5. ʔkukɔɔɔʔ	az teljesen elégget	11. špa:pi:nan	ő permetez
6. ma:kiɕis	öt	12. šyq:hkuš	kukoricahaj

△ A misantlai totonak nyelv a totonak nyelvcsaládba tartozik. Néhány száz ember beszéli Mexikó középső részén.

č = cs a *csók* szóban, j = *dzs* a *dzsungel* szóban, ɕ = c a *cica* szóban, š = s a *siker* szóban, ŋ = ny a *nyuszi* szóban, y = j a *játék* szóban, χ = ch a német *Bach* szóban. Az ʔ egy olyan zöngétlen réshang, amelyet az *l*-hez hasonlóan úgy képzünk, hogy a levegő a nyelv két oldalán áramlik ki. A **n** és a **q** olyan hangok, amelyeket a *palánk* szóban található *n*-hez illetve *k*-hoz hasonlóan ejtünk, de mindkettőt jóval hátrébb képezzük a szájban, majdnem a torokban. A ʔ egy hangszállzárként ismert hang, amelyet például *a-a* nemleges válaszban a két *a* között hallunk.

ə = a az angol *about* szóban (hangsúlytalan magánhangzó). Az ɔ-t és az ɛ-t úgy ejtjük, mint a magyar *o*-t illetve *é*-t, csak nyíltabban. A hullám jel (~) a magánhangzók alatt rekedtes kiejtést jelöl. A : jel azt jelöli, hogy a megelőző magánhangzó hosszú.

A *comal* egy serpenyőféleség. A sós *tamale* egy étel. A *salsahuatē* egy atkaféle.

— Tamila Krashtan

2. Feladat (20 pont) Adott néhány kifejezés loma nyelv libériai dialektusában illetve magyar fordításai:

ga ɣila	a (mi) kutyánk	nà baka	az (én) leckém	daala	paradicsom
kilikamai	az uborka	ta woli	az (ő) kecskéjük	ga laala	a (mi) paradicsomunk
nà bulu	az (én) kenyerem	dɔwɔi	a piac	tɔwɔ	zöldbab
nà koya	az (én) majmom	ta βele	az (ő) házuk	pelei	az út
ta woya	az (ő) majmuk	dosoi	a vadász	ta ɣilikama	az (ő) uborkájuk
nà peɛ	az (én) házam	ta loso	az (ő) vadászuk	ga wulu	[a (mi) fánk (nem az étel) a (mi) kenyérünk

(a) Fordítsd le magyarra minden lehetséges módon:

1. ta lɔwɔ 2. ga βaka 3. boli 4. nə gulu

* * *

Adott néhány mondat a loma libériai dialektusában illetve fordításuk magyarra:

gà gutuzu	Én megrövidítem azt.	gilai ɣa βalazu	A kutya megnő.
tɔ kàzu	Az lát engem.	ta βele βaβe	Az újtuk jó.
ta tɔlizu	Ők hívnak engem.	nà pupu ɣa lezu	A hangyám mászik.
te βalaβe	Ők nagyok.	gà bolii lulizu	Én hívom a kecskét.
tɔ te lezu	Az emeli őket.	gà nə kɔvi lazu	Én lefektetem a tűzifámat.
ge wutuβe	Mi rövidek vagyunk.	ta lazu	Ők lefekszenek.
biiβe	Az nehéz.	tavei ɣa paazu	A pipa megöli azt.
tɔ dazu	Az lefekteti azt.	koyai ɣa gutuzu	A majom megrövidíti azt.

(b) Fordítsd le magyarra:

5. paβe
6. gà balazu
7. ga ga lave ɣazu
8. ta ta ɣila βaazu

(c) Fordítsd le loma nyelvre:

9. Én nagy vagyok.
10. Ők lefektetnek engem.
11. Mi nehezek vagyunk.
12. A hangyánk lefekszik.
13. Én megölöm őket.
14. Az emeli az ő tűzifájukat.

△ A loma nyelv a mande nyelvcsaládhoz tartozik. Nagyjából 560 ezer ember beszéli Libériában és Guineában.

w = w az angol *week* szóban. az β-t és az ɣ-t úgy ejtjük, mint b-t illetve g-t, csak folyamatos légáramlással (tehát zárhangok helyett réshangokat képzünk). Az ɔ-t és az ɛ-t úgy ejtjük, mint a magyar o-t illetve é-t, csak nyíltabban. A megkettőzött magánhangzókat hosszan ejtjük.

A lomában két tónus van: a ^ a magánhangzók fölött a magas tónust jelöli, míg a jelöletlen magánhangzók mind magas tónusúak. Néhány tónusjelölést elhagytunk a feladatból az egyszerűség kedvéért.

— Vlad A. Neacșu (konzulens: Maria Konoshenko)

3. Feladat (20 pont) Adott néhány tangsza igei forma tangsza írással, kiejtésük fonetikai jelekkel illetve magyar jelentésük:

ቅኩረኛ ፍጠር	jaun ³ ʃaun ²	én sütni fogok	ፍከጥ ቻላ	(1)	te lőtted
ሠክቶ ይቻ	tæt ʃi ²	mi ölni fogunk	፳ላ፳ቶ ይቻ	(2)	mi vásárolni fogunk
ይከ ይላካ	saʔ ʃun ²	ti enni fogtok	ቶ ፊሆ	(3)	(4)
ደሆቶ ይሠ	tʰut ʃuu ¹	te dörzsölj	ክከጥ ቻላ	təp tuu ²	(5)
ሠኩረኛ ፊኛ	ɲaun ³ miʔ	nem mi ültünk		su ¹ muʔ	nem ti sajtoltatok
ደቦኛ ቻጸ	dun ¹ tɣʔ	ők feltűntek		dok tauk	én merültem
፳ላ፳ቶ ቻቻ	rul ¹ ti ²	mi esni fogunk		kauk tiʔ	mi haraptunk
ብሊ ቻላ	ba ¹ toʔ	te repültél		ʃaun ¹ tuʔ	(6)
ይሠቦ ቻጸ	sau ¹ tɣ ²	ők köhögni fognak		dun ¹ kuu ¹	(7)
ቶ ሰጽካ	ju ¹ kwn ¹	ti fussatok	(8)	təum ¹ muʔ	nem te vágtd
ክከጥ ቻጠር		én állni fogok	(9)	gwuʔ tiʔ	mi loptunk
ደላላ ይሠ		te merülj	(10)	dok tuw ²	(11)
ይከ ፊከሆላ		nem én ettem	(12)		ti vágni fogtok
ይሠቦ ይጸ		ők el fognak adni	(13)		én sajtoltam
ፍሠ ይሠ		te lopj	(14)	(15)	ti harapjatok

Egészítsd ki az üres helyeket (1–15)! Az árnyékolt cellákat nem kell kitölteni.

⚠ A tangsza nyelv a sino-tibeti nyelvcsalád szal ágához tartozik. Nagyjából százezer ember beszéli Észak-Miammarban és Északkelet Indiában.

A tangsza írást Lakhum Mossang készítette a nylev moszang dialektusának alapján. 2021-ben az írást nagyjából száz ember használta.

ŋ = *n* a *hang* szóban. ʃ, t, tʰ és tɕ mássalhangzók. ə, ɣ és u magánhangzók. A ʔ egy hangszáĺzárként ismert hang, amelyet például *a-a* nemleges válaszbán a két *a* között hallunk. Néhány tangsza szótagban tónussal rendelkezik, amelyet a fölējűk írt számokkal jelöltűnk.

— Kim Mingju, Zdravko Ivanov

4. Feladat (20 pont) Adott néhány mako kifejezés illetve fordításuk magyarra:

wāpī'dʒek^wa k^widʒalu'dʒe — három füzet
bak^wa^ʔbo luwa^ʔbo — egy guamagyümölcs
dobulatahi nesti tsobu — két Nestea üdítő
wāmeduk^wa luwō — három férfi törzsfőnök
bak^wāpa dehāpa — egy tányér
wāpu'dok^wa o^ʔdo — három vödör
bak^wa^ʔbo iwari^ʔbo — egy farok
dowilatahi itsowi — két kenu
bak^wane inene — egy nyelv
dūhūtaha iwo tsuhu — két nőtény lajhár
bak^wowi towi — egy fa

dūhūtaha it^hihu — két lány
bak^wale ibahale — egy szem
do^ʔolatahi iwe^ʔo — két csont
bak^wīpī itsīpī — egy vödörfül
didelatahi ōmude — két kukoricaszem
do^ʔdolatahi uku tsa^ʔdo — két gyufás skatulya
bak^wō otidō — egy munkás (férfi)
dop^halatahi itsop^ha — két kötél
bak^wuhu luwuhu — egy női törzsfőnök
wāpobuk^wa gasolina tsobu
— három (kanna) benzin

(a) Párosítsd kifejezéseket a jelentéseikkel:

1. wāmeduk ^w a iwo	A. három tó
2. wāmeduk ^w a bolodo tsuhu	B. három mosdókagyló
3. wāpidek ^w a buberide	C. három ívhíd
4. wāpu ^ʔ bok ^w a bale ^ʔ bo	D. három hím lajhár
5. wāpu ^ʔ dok ^w a pālāka ^ʔ do	E. három főzőbanán
6. wāpīpīk ^w a mīpī	F. három sejgyümölcs
7. wāpobuk ^w a itsobu	G. három nőtény majom

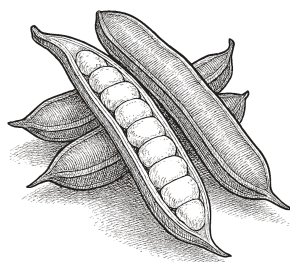
(b) Fordítsd le mako nyelvre:

8. egy hím majom	10. két szem	12. három kötél
9. egy vödör	11. két farok	13. egy munkásnő

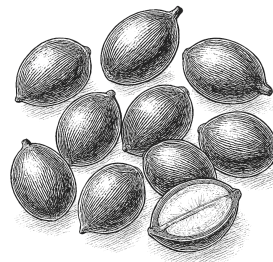
⚠ A mako nyelv a szaliba nyelvcsaládhoz tartozik. Nagyjából 2500 ember beszéli Venezuela Amazonas tartományában.

ts, dʒ, ʔb, ʔd, ʔdʒ, p^h, t^h, k^w és ʔ mássalhangzók. i magánhangzó. A [~] jel a magánhangzók fölött a nazalizációt (orrhangos kiejtést) jelöli.

A Nestea egy jegesteamárka. A főzőbanán egy magas keményítőtartalommal bíró banánfajta.

guamagyümölcs

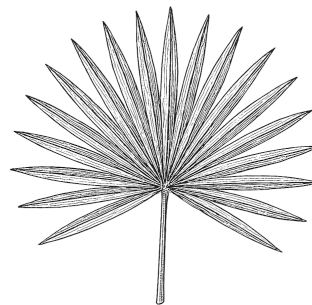

sejgyümölcs

— Arul Kolla

5. Feladat (20 pont) Adott néhány khászi szó és fordításai magyarra véletlenszerű sorrendben:

1. ka blaŋ	A. <i>feketének lenni</i>
2. ka matyoŋ	B. <i>nagy levél</i>
3. ka niehblaŋ	C. <i>tenyészkecske</i>
4. ka sla	D. <i>apa</i>
5. ki dieŋ	E. <i>kecskebőr</i>
6. u kpa	F. <i>vas (pl. mint egy pálca)</i>
7. u ladienŋtla:y	G. <i>pálmalevél</i> 🌴
8. u laŋkpa	H. <i>pupilla</i>
9. u nar	I. <i>nőstény kecske</i>
10. yoŋ	J. <i>fák</i>

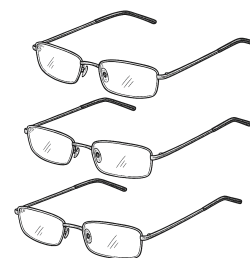

(a) Párosítsd kifejezéseket a jelentéseikkel!

* * *

Alább további khászi szavakat találsz fordításaikkal még mindig véletlenszerű sorrendben:

11. ka yiŋ	K. <i>meghalni</i>
12. ki laba:mbriew	L. <i>etetni</i>
13. ki yiŋkhmat	M. <i>üveg (pl. mint egy lap)</i>
14. pinba:m	N. <i>fűszál</i>
15. u khla	O. <i>szemüvegek</i> 👓
16. u laŋyap	P. <i>széna</i>
17. u phlaŋ	Q. <i>hím tigris</i>
18. yap	R. <i>emberevő tigrisek</i>

(b) Párosítsd kifejezéseket a jelentéseikkel!

(c) Fordítsd le magyarra:

19. ba:m	20. ka snieh	21. ki khmat	22. u laŋyoŋ

Fontos, hogy az **u laŋyoŋ**-nak két lehetséges magyar fordítása van. Add meg mindkettőt!

(d) Fordítsd le khászi nyelvre:

23. <i>üveg (pl. mint egy palack)</i>	25. <i>öl</i>
24. <i>vas (pl. mint egy lap)</i>	26. <i>nőstény tigris</i>

(e) Ha tudjuk, hogy **ka lieŋ** azt jelenti, hogy 'csónak' fordítsd le azt khászira, hogy 'tengerészek'!

(!) A válaszokon kívül nincs szükség további magyarázatra, és azt nem is értékeljük.

(folytatás a következő oldalon)

△ A khászi nyelv az ausztroázsiai nyelvcsalád khászi ágához tartozik. Nagyjából egy millió ember beszéli India Meghalaya tartományában.

kh, **ŋ**, **ph** és **y** mássalhangzók. **i** magánhangzó. A **:** jel azt jelöli, hogy a megelőző magánhangzó hosszú.

A *tenyészkecske* egy olyan hím kecske, amelyet szaporítási célból tartanak. Az *emberevő tigris* egy olyan tigris, ami megöli az embert, és lakmározik belőle. — *Yang Jaeyeong*

Az oldal alját szándékosan hagytuk üresen

Főszerkesztő:

- Vlad A. Neacșu

Szerkesztők:

• Shinjini Ghosh	• Leonardo Paillo
• Zdravko Ivanov	• Alekszandr Piperszki
• Jerome Jochems	• Sato Kazune
• Kim Mingju (technikai szerkesztő)	• Panawat Tiacharoen
• Kobayashi Tsuyoshi	• Wang Ji Hun
• Arul Kolla	• Yang Jaeyeong
• Tamila Krashtan	

Magyar szöveg:

- Egressy János

Sok szerencsét!